

Số: /PA-UBND

Triệu Sơn, ngày tháng năm 2020

PHƯƠNG ÁN

**Chuyển đổi đất trồng lúa sang các loại cây trồng khác và
kết hợp nuôi trồng thủy sản để có hiệu quả kinh tế cao hơn
trên địa bàn huyện Triệu Sơn giai đoạn 2021 - 2025**

**I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHUYỂN ĐỔI ĐẤT TRỒNG LÚA GIAI ĐOẠN
2016 - 2020**

1. Diện tích chuyển đổi

Thực hiện Phương án số 1278/PA-UBND ngày 07/9/2016 của UBND huyện Triệu Sơn chuyển đổi đất trồng lúa năng suất, hiệu quả thấp sang các loại cây trồng khác và kết hợp nuôi trồng thủy sản để có hiệu quả kinh tế cao hơn trên địa bàn huyện Triệu Sơn, giai đoạn 2016 - 2020. Đến tháng 10/2020, toàn huyện có 2.076,9 ha đất lúa được chuyển đổi sang các loại cây trồng khác và kết hợp nuôi trồng thủy sản, đạt 83% kế hoạch (KH 2.500 ha), trong đó: Diện tích chuyển đổi sang cây hàng năm là 1.112,1 ha, chuyển sang cây lâu năm (hoa cây cảnh, cây ăn quả) là 434,3 ha, chuyển sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản là 520,7 ha (Chi tiết có phục lục 1, 2 kèm theo).

2. Kết quả thực hiện mô hình chuyển đổi

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng rau màu:* Diện tích chuyển đổi đạt 232,9 ha; tập trung tại các xã: Tiến Nông 57 ha, Đồng Thắng 27 ha, Đồng Lợi 10 ha, Đồng Tiến 6 ha ... Doanh thu đạt 150 - 300 triệu đồng/ha/vụ, lợi nhuận 80 - 160 triệu đồng/ha/vụ.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng ngô:* Diện tích chuyển đổi đạt 411,15 ha; tập trung tại các xã: Thọ Bình 56 ha, Triệu Thành 56 ha, Hợp Tiến 35 ha, Thọ Thế 54 ha... Năng suất ngô trồng trên đất lúa đạt khoảng 45 tạ/ha, lợi nhuận đạt khoảng 10-15 triệu đồng/ha/vụ.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng hoa, cây cảnh:* Diện tích chuyển đổi đạt 261 ha; tập trung tại các xã: Hợp Lý 117,43 ha, Hợp Tiến 41,2 ha, Thọ Tân 24,7 ha, Xuân Thọ 17 ha, Vân Sơn 22 ha... Doanh thu đạt 500-600 triệu đồng/ha, trừ chi phí, lợi nhuận đạt khoảng 250-300 triệu đồng/ha.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng cây ăn quả:* Diện tích chuyển đổi đạt 171,5 ha; tập trung tại các xã: Hợp Thắng 18 ha, Thọ Dân 15 ha, Thọ Vực 22 ha, Nông Trường 12 ha, Thị trấn Nưa 10 ha, Thái Hoà 12 ha. Đây là những loại cây có thời gian sinh trưởng dài, hiện nay mới cho thu hoạch những năm đầu, doanh thu cả năm đạt khoảng 300- 400 triệu đồng/ha/năm, lợi nhuận đạt khoảng 100-200 triệu đồng/ha/năm.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng cây thức ăn gia súc:* Diện tích chuyển đổi đạt 61,3 ha; tập trung tại các xã: Xuân Thọ 10 ha, Thọ Tiến 11

ha, Bình Sơn 8 ha ... là những xã có tổng đàn trâu bò lớn, nhu cầu về thức ăn gia súc cao, phục vụ chăn nuôi hộ gia đình, so với hiệu quả trồng lúa thì trồng cây thức ăn gia súc mang lại hiệu quả cao gấp 3 - 4 lần.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng ớt xuất khẩu:* Diện tích chuyển đổi đạt 185,3 ha; tập trung tại các xã: Khuyến Nông 65 ha, Vân Sơn 36 ha, Đồng Thắng 12 ha, Tiến Nông 12 ha, An Nông 11 ha... Doanh thu đạt khoảng 160 - 340 triệu đồng/ha, trừ chi phí lợi nhuận đạt khoảng 100 - 240 triệu đồng/ha.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng mía:* Diện tích chuyển đổi đạt 57,8 ha, tuy nhiên việc chuyển đổi chỉ diễn ra vào các năm 2016, 2017, những năm gần đây do giá thu mua thấp, người trồng mía không có lợi nhuận cao nên việc trồng mía nguyên liệu đã giảm rõ rệt, diện tích chuyển sang trồng mía tại một số xã chủ yếu phục vụ mía ép nước và mía ăn tươi.

- *Mô hình chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản:* Diện tích chuyển đạt 520,7 ha; tập trung tại các xã: Xuân Thọ 80 ha, Thọ Ngọc 40 ha, Thọ Cường 33 ha, Dân Quyền 87 ha... Doanh thu cả năm đạt khoảng 100 - 150 triệu đồng/ha, trừ chi phí, lợi nhuận đạt khoảng 50 - 70 triệu đồng/ha.

3. Đánh giá chung

3.1. Ưu điểm

- Sau 5 năm thực hiện công tác chuyển đổi đất trồng lúa, nhiều loại cây trồng chuyển đổi đã mang lại thu nhập cao hơn so với trồng lúa, từng bước cải thiện, nâng cao thu nhập cho nông dân; giá trị sản phẩm trên một ha đất trồng trọt và nuôi trồng thủy sản năm 2020 đạt 124,3 triệu đồng, gấp 1,43 lần năm 2015. Việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa đã góp phần giảm thiểu thiệt hại do thiên tai, hạn chế sâu bệnh hại cây trồng, cải tạo, tăng độ phì nhiêu cho đất.

- Một số xã, thị trấn đã thực hiện tốt công tác quy hoạch, lựa chọn những loại cây trồng phù hợp, khai thác tốt tiềm năng, lợi thế, khắc phục được khó khăn về điều kiện đất đai, mang lại hiệu quả kinh tế, thu nhập cao và ổn định cho người sản xuất.

- Người nông dân đã nắm bắt được một số kỹ thuật, quy trình cơ bản trong sản xuất các loại cây trồng chuyển đổi trên đất trồng lúa và có tư duy sản xuất mang tính hàng hóa.

- Hoạt động liên kết trong đầu tư sản xuất, tiêu thụ hàng hóa giữa nông dân, HTX và doanh nghiệp đã được hình thành, một số mô hình liên kết gắn sản xuất với bao tiêu sản phẩm đã được thực hiện góp phần nâng cao được giá trị sản phẩm trong trồng trọt, tăng hiệu quả kinh tế trên đơn vị diện tích.

3.2. Hạn chế

- Tình trạng chuyển đổi đất trồng lúa còn mang tính tự phát dẫn đến tình trạng chuyển đổi cây trồng trên đất trồng lúa manh mún, nhỏ lẻ.

- Quy trình sản xuất một số cây trồng chuyển đổi chưa được thực hiện tốt, hiểu biết của người sản xuất về sản xuất an toàn còn hạn chế, đặc biệt trong khâu chọn giống, kỹ thuật chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh.

- Chất lượng nông sản của cây trồng chuyển đổi chưa thực sự đảm bảo về sinh an toàn thực phẩm, chưa có nhóm sản phẩm cây trồng chủ lực cũng như chưa tạo được thương hiệu đối với các loại nông sản cây trồng chuyển đổi.

- Tiêu thụ nông sản của các cây trồng chuyển đổi thông qua hợp đồng còn hạn chế, một số chuỗi liên kết sản xuất mới bước đầu hình thành nên sự liên kết chưa chặt chẽ, quá trình thực hiện còn lúng túng. Hợp đồng liên kết còn nhiều bất cập, chưa có chế tài xử lý khi vi phạm hợp đồng liên kết.

- Cá nhân, tập thể sản xuất quy mô nhỏ chưa tiếp cận được một số chính sách khuyến khích, hỗ trợ sản xuất tái cơ cấu ngành nông nghiệp của tỉnh.

3.3. Nguyên nhân

- *Nguyên nhân khách quan:*

+ Yêu cầu đảm bảo an ninh lương thực, bảo vệ diện tích đất trồng lúa nghiêm ngặt của các Nghị định 42/2012/NĐ-CP ngày 11/5/2012, Nghị định 35/2015/NĐ-CP ngày 13/4/2015 đã hạn chế nhu cầu đa dạng hoá cây trồng trên đất lúa, đặc biệt chuyển đất trồng lúa sang trồng cây lâu năm.

+ Điều kiện về nguồn lực lao động, tài chính của hộ nông dân còn hạn chế, không đồng đều, dẫn đến khó khăn trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng yêu cầu phải có vốn đầu tư, nhân lực lao động, khả năng tiếp cận khoa học kỹ thuật vào sản xuất.

+ Tư duy sản xuất mang tính hàng hoá trong lĩnh vực trồng trọt của người sản xuất còn hạn chế, thông tin về thị trường tiêu thụ nông sản, hoạt động tìm kiếm thị trường tiêu thụ nông sản thiếu tính chủ động.

+ Công tác dồn điền đổi thửa, thực hiện các thủ tục thuê mượn, chuyển nhượng đất nông nghiệp chưa phổ biến và chặt chẽ, ảnh hưởng đến hoạt động tích tụ, tập trung đất đai để thực hiện chuyển đổi cơ cấu cây trồng quy mô lớn.

- *Nguyên nhân chủ quan:*

+ Công tác nghiên cứu các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn công tác chuyển đổi đất lúa của các xã, thị trấn chưa đầy đủ; chưa rà soát kỹ lưỡng điều kiện cụ thể của đơn vị để xây dựng phương án, quy hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng phù hợp, từ đó có cơ sở tập trung chỉ đạo đúng quy hoạch vùng chuyển đổi, định hướng lựa chọn giống cây trồng chuyển đổi phù hợp.

+ Công tác thông tin, tuyên truyền, vận động người dân chưa thường xuyên, đầy đủ nên người dân chưa nắm được kế hoạch, nội dung và thủ tục chuyển đổi đất lúa theo quy định; việc hướng dẫn nông dân thực hiện các thủ tục chuyển đổi còn lúng túng, chưa xử lý triệt để tình trạng chuyển đổi tự phát, không đúng trình tự, thủ tục theo quy định.

+ Công tác nghiên cứu, tập huấn chuyển giao, khoa học cho người sản xuất chưa thường xuyên, đầy đủ, chưa đáp ứng nhu cầu cho người sản xuất. Một số mô hình trình diễn chưa bền vững trong thực tiễn; việc nhân rộng các mô hình có hiệu quả trên địa bàn huyện còn hạn chế.

+ Năng lực quản lý, tính năng động của phần lớn các HTX Dịch vụ Nông nghiệp còn yếu, chưa tập hợp được các hộ nông dân để tổ chức sản xuất theo

hướng tạo ra những sản phẩm cho năng suất, chất lượng, hiệu quả và tập trung quy mô lớn tạo thành vùng nguyên liệu ổn định, cung cấp thường xuyên cho thị trường tiêu thụ.

+ Trình độ kỹ thuật, kỹ năng canh tác của người nông dân với các loại cây trồng mới còn hạn chế; tâm lý giữ đất còn nặng dẫn đến khó tích tụ, tập trung, không tạo ra nhiều mô hình chuyển đổi hiệu quả

II. MỤC TIÊU, YÊU CẦU, NGUYÊN TẮC CHUYỂN ĐỔI ĐẤT LÚA GIAI ĐOẠN 2021 - 2025

1. Mục tiêu chung

- Chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa phải đảm bảo mục tiêu nâng cao giá trị thu nhập trên diện tích đất trồng lúa, nâng cao thu nhập cho người sử dụng đất trồng lúa. Chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa dựa trên nhu cầu thị trường, khai thác tiềm năng, lợi thế về đất đai, nguồn nước, truyền thống sản xuất của địa phương.

- Chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa phải dựa trên cơ sở khoa học, ứng dụng các tiến bộ kỹ thuật để nâng cao năng suất, chất lượng; gắn việc chuyển đổi đất lúa với tích tụ, tập trung đất đai để tạo thành vùng sản xuất hàng hoá tập trung, quy mô lớn, ứng dụng công nghệ cao, tạo ra nhóm sản phẩm chủ lực có thương hiệu, có khả năng cạnh tranh về cả chất lượng và sản lượng trên thị trường.

- Chú trọng việc phát huy vai trò của các hình thức tổ chức sản xuất như Hợp tác xã, tổ hợp tác sản xuất; kêu gọi, hỗ trợ cá nhân, doanh nghiệp đầu tư vào sản xuất nông nghiệp bằng các cơ chế chính sách thiết thực, hiệu quả.

2. Mục tiêu cụ thể

Đến năm 2025 toàn huyện chuyển 3.000 ha đất trồng lúa sang trồng các loại cây trồng khác và kết hợp trồng lúa với nuôi trồng thủy sản, cụ thể:

- Diện tích đất lúa chuyển đổi, đối tượng các loại cây trồng chuyển đổi, gồm: Chuyển sang trồng cây thức ăn gia súc 500 ha; chuyển sang trồng hoa cây cảnh 300 ha, chuyển sang trồng cây ăn quả 300 ha, chuyển sang trồng rau màu 1.200 ha, chuyển sang trồng cây dược liệu 200 ha, chuyển sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản 500 ha.

- Mục tiêu từng năm: Năm 2021 chuyển đổi 465 ha, năm 2022 chuyển đổi 611 ha, năm 2023 chuyển đổi 700 ha, năm 2024 chuyển đổi 708 ha, năm 2025 chuyển đổi 516 ha.

(Chi tiết có phụ lục số 3, 4,5 kèm theo)

3. Nguyên tắc chuyển đổi

- Chuyển đổi cơ cấu cây trồng phải phù hợp với quy hoạch phát triển nông nghiệp và kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

- Cây trồng chuyển đổi phải có thị trường tiêu thụ, lợi thế cạnh tranh và hiệu quả kinh tế phải cao hơn trồng lúa.

- Không được làm mất đi các điều kiện phù hợp để trồng lúa trở lại:

Không làm biến dạng mặt bằng, không gây ô nhiễm, thoái hoá đất trồng lúa, không làm hư hỏng công trình giao thông, công trình thuỷ lợi phục vụ trồng lúa.

- Thực hiện công tác chuyển đổi đất trồng lúa sang cây hàng năm, cây lâu năm hoặc trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản phải thực hiện theo đúng các quy định tại Nghị định số 62/2019/NĐ-CP ngày 11/7/2019 của Chính phủ về việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 35/2015/NĐ-CP ngày 13/4/2015 của Chính phủ về quản lý, sử dụng đất trồng lúa; Văn bản hợp nhất số 09/2019/VBHN-BNNPTNT ngày 04/12/2019 của Bộ Nông nghiệp và PTNT: Nghị định về quản lý, sử dụng đất trồng lúa.

III. NHIỆM VỤ CỤ THỂ CHUYỂN ĐỔI CÂY TRỒNG TRÊN ĐẤT LÚA

1. Chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng cây ăn quả

- Đến năm 2025 toàn huyện chuyển đổi 300 ha đất lúa sang trồng cây ăn quả, tập trung thành các vùng chuyên canh ở khoảng 20 xã, là những vùng có diện tích đất lúa ở địa hình cao, kết cấu đất nhẹ, thoát nước tốt.

- Xây dựng, quy hoạch vùng trồng cây ăn quả trên cơ sở điều kiện đất đai và truyền thống sản xuất của từng xã để tạo ra vùng chuyên canh cây ăn quả quy mô lớn, đảm bảo năng suất, chất lượng.

- Lựa chọn một số giống cây ăn quả chủ lực trên cơ sở những cây ăn quả đã được phát triển, thích ứng với điều kiện của đơn vị, cho năng suất, chất lượng tốt; đồng thời nghiên cứu, đưa vào những giống cây ăn quả mới có tiềm năng, phù hợp với điều kiện của từng xã.

- Tăng cường công tác nghiên cứu, ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất cây ăn quả; trong đó công tác lựa chọn giống có nguồn gốc xuất xứ là ưu tiên hàng đầu và áp dụng kỹ thuật chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh cho cây ăn quả. Phấn đấu đến năm 2025 toàn huyện có khoảng 100 ha cây ăn quả được chứng nhận theo tiêu chuẩn VietGap.

2. Chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng cây rau màu

- Đến 2025 toàn huyện có khoảng 1.200 ha đất trồng lúa chuyển sang trồng cây rau màu. Xây dựng các vùng chuyên canh rau màu theo hướng bền vững, đảm bảo hiệu quả, chất lượng, an toàn vệ sinh thực phẩm, có giá trị gia tăng cao.

- Tập trung xây dựng hệ thống công thức luân canh khép kín cho một chu kỳ sản xuất theo hướng kết hợp cả về quy mô rau vùng chuyên canh quanh năm và rau mùa vụ.

- Áp dụng các kỹ thuật tiên tiến vào sản xuất rau màu: Đưa cơ giới hoá vào lĩnh vực làm đất, thu hoạch; sử dụng các loại giống lai hoặc giống nhập nội có chất lượng cao vào sản xuất. Tập huấn, chuyển giao quy trình kỹ thuật sản xuất rau an toàn cho người nông dân.

3. Chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng hoa, cây cảnh

Đến năm 2025 toàn huyện chuyển đổi 300 ha đất trồng lúa sang trồng hoa, cây cảnh; tập trung xây dựng các địa phương có tiềm năng trở thành làng nghề sản xuất hoa cây cảnh như: Hợp Lý, Hợp Tiến, Thọ Tân, Thọ Tiến, Vân Sơn...

Đa dạng hoá các loại hoa, cây cảnh truyền thống kết hợp với những loại hoa, cây cảnh mới phù hợp với thị hiếu tiêu dùng của thị trường, các loại cây cảnh văn phòng, cây công trình, đường phố.

4. Chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng cây dược liệu

Đến năm 2025 toàn huyện có khoảng 200 ha đất trồng lúa được chuyển sang trồng cây dược liệu. Đây là loại cây phải có sự phối hợp nghiên cứu, sản xuất, chế biến và tiêu thụ giữa người nông dân, cơ quan nghiên cứu và doanh nghiệp thu mua theo hợp đồng vì sản phẩm không mang tính chất thực phẩm thông thường mà sản phẩm cuối cùng thường phải được chế biến, tinh chế thành dược phẩm hoặc thực phẩm chức năng. Trong khâu tổ chức sản xuất yêu cầu phải có liên kết sản xuất và bao tiêu sản phẩm theo hợp đồng.

5. Chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng cây thức ăn gia súc

Đến năm 2025 toàn huyện có khoảng 500 ha đất lúa chuyển sang trồng cây thức ăn chăn nuôi gia súc, tập trung tại các xã vùng miền núi và bán sơn địa, khó khăn về nước tưới cho sản xuất và tập trung tổng đàn gia súc lớn đồng thời có vị trí thuận lợi sản xuất thức ăn chăn nuôi phục vụ cho các trại chăn nuôi bò sữa của các huyện Như Thanh, Thọ Xuân như: Triệu Thành, Hợp Thành, Hợp Tiến, Thọ Sơn, Thọ Bình, Hợp Thắng, Vân Sơn, Thái Hoà... Lựa chọn đưa các loại giống ngô, giống cỏ có năng suất cao và chất lượng tốt vào sản xuất, tăng cường đầu tư thâm canh tăng năng suất đạt khoảng 250 tấn/ha/năm trở lên.

6. Chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản

- Đến năm 2025 diện tích đất trồng lúa chuyển sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản toàn huyện khoảng 500 ha.

- Việc chuyển đổi đất trồng lúa sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản yêu cầu chỉ được thực hiện đối với vùng trũng thấp, thường xuyên ngập úng gây thất thu năng suất nếu canh tác lúa vào vụ mùa và phải được quy hoạch thành vùng chuyển đổi. Hướng dẫn người dân thực hiện cải tạo đất trồng lúa sang trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản phải theo đúng quy định của pháp luật.

IV. CÁC GIẢI PHÁP CHỦ YẾU

1. Tuyên truyền nâng cao nhận thức cho cán bộ và nhân dân

- Tăng cường tuyên truyền, phổ biến các quan điểm, chủ trương của Đảng và Nhà nước về chuyển đổi đất trồng lúa, đa dạng hoá các loại cây trồng để nâng cao thu nhập cho người sản xuất; nội dung phương án và kế hoạch chuyển đổi đất lúa của huyện, của xã đến toàn thể cán bộ, đảng viên và mọi tầng lớp Nhân dân hiểu và thực hiện.

- Xây dựng tài liệu tuyên truyền, phổ biến về các mô hình, cơ chế chính sách chuyển đổi đất lúa gắn với tích tụ, tập trung đất đai để sản xuất nông nghiệp quy mô lớn của huyện, của tỉnh; giới thiệu các tiến bộ kỹ thuật trong trồng trọt, các giống cây trồng mới, tiến bộ cùng quy trình sản xuất, thu hoạch và chế biến cho người sản xuất.

2. Khảo sát, xây dựng phương án chuyển đổi

- Tiến hành rà soát, khoanh vùng phân loại hiện trạng của từng loại cây trồng

của từng đơn vị; đánh giá điều kiện sản xuất của từng vùng. Trên cơ sở đánh giá, phân loại đất để xuất đưa các loại cây trồng mới vào quy hoạch sản xuất.

- Khuyến khích người sản xuất thực hiện việc dồn đổi ruộng, khuyến khích doanh nghiệp vào thuê đất, chuyển nhượng đất để sản xuất tập trung. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện chuyển đổi đất lúa đảm bảo theo đúng các quy định của pháp luật và đúng quy hoạch sản xuất đã được phê duyệt.

3. Khảo sát, lựa chọn giống cây trồng chủ lực, phù hợp để sản xuất

- Liên kết, phối hợp với các tổ chức, đơn vị tổ chức nghiên cứu, lựa chọn đưa vào khảo nghiệm, sản xuất thử và đánh giá hiệu quả kinh tế, tính bền vững của các giống cây trồng mới, làm cơ sở đưa vào sản xuất trên diện rộng đối với những loại cây trồng có hiệu quả kinh tế và bền vững.

- Hỗ trợ xây dựng, thành lập cơ sở sản xuất giống cây trồng chủ lực của huyện đảm bảo cung cấp đủ giống cây trồng cho tổ chức, cá nhân trên địa bàn huyện.

- Tăng cường công tác quản lý nhà nước về giống cây trồng, các vườn ươm, cơ sở kinh doanh giống cây trồng đảm bảo cung ứng cho người sản xuất giống cây trồng đúng quy hoạch, đảm bảo nguồn gốc xuất xứ, chất lượng cho kế hoạch chuyển đổi cây trồng của từng xã, thị trấn. Đặc biệt chú trọng các loại giống cây ăn quả, cây rau màu.

4. Xây dựng mô hình chuyển đổi đất lúa

Trước mắt cần tập trung xây dựng các mô hình chuyển đổi đất lúa, chú trọng các mô hình về chuyển đổi sang cây ăn quả, hoa, cây cảnh, cây dược liệu, trồng lúa kết hợp nuôi trồng thủy sản. Đánh giá, lựa chọn những mô hình có chất lượng, hiệu quả kinh tế - xã hội cao, tổ chức triển khai nhân rộng thành vùng chuyển đổi tập trung chuyên canh.

5. Phát triển thị trường và xúc tiến thương mại

- Xây dựng và tổ chức thực hiện chương trình xúc tiến thương mại, quảng bá sản phẩm, tích cực tìm kiếm thị trường tiêu thụ nông sản trong và ngoài tỉnh.

- Hỗ trợ và tạo điều kiện cho Hợp tác xã, tổ hợp tác, doanh nghiệp xây dựng thương hiệu và tiêu chuẩn chất lượng nông sản, đáp ứng yêu cầu chất lượng của thị trường. Kiên trì xây dựng các chuỗi liên kết sản xuất gắn với chế biến và tiêu thụ nông sản hiệu quả, bền vững.

6. củng cố hệ thống hợp tác xã, thành lập mới các hợp tác xã và tổ hợp tác, thu hút doanh nghiệp vào sản xuất nông nghiệp

- Thường xuyên đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, năng lực cho đội ngũ quản lý của các Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp; gắn liền với công tác lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng, chính quyền các cấp trong phát triển, định hướng hoạt động của Hợp tác xã Dịch vụ nông nghiệp.

- Tổ chức kiểm tra, đánh giá, giải thể các Hợp tác xã yếu kém, đã ngừng hoạt động để tạo điều kiện cho thành lập Hợp tác xã mới; phát triển tổ hợp tác để liên kết, hỗ trợ lẫn nhau tổ chức sản xuất giữa các hộ sản xuất quy mô nhỏ; tạo liên kết giữa hộ sản xuất với doanh nghiệp chế biến, tiêu thụ nông sản.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát tình hình hoạt động của Hợp tác xã để nắm

bắt sát tình hình, kịp thời tháo gỡ khó khăn vướng mắc. Xây dựng và nhân rộng mô hình Hợp tác xã kiểu mới tiêu biểu, hoạt động hiệu quả trên địa bàn huyện.

- Đẩy mạnh thu hút doanh nghiệp đầu tư sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao; kết hợp giữa nghiên cứu, thử nghiệm và sản xuất; khuyến khích phát triển các doanh nghiệp theo hướng đa ngành, đa lĩnh vực.

7. Tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật

- Tập huấn kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hoạch, bảo quản, chế biến nông sản cho nông dân để nâng cao năng suất, chất lượng nông sản, đặc biệt các giống cây trồng mới, các vùng chuyên canh yêu cầu cao về chất lượng hàng hoá.

- Tập huấn kỹ thuật, hướng dẫn các địa phương thực hành quy trình sản xuất an toàn, đăng ký chứng nhận sản xuất an toàn để xây dựng thương hiệu cho sản phẩm của địa phương.

- Ứng dụng các công nghệ tiên tiến vào sản xuất, áp dụng và chuyển giao các mô hình công nghệ vào sản xuất nhằm tiết kiệm chi phí sản xuất, nâng cao năng suất, chất lượng cây trồng như công nghệ tưới, công nghệ nhà lưới, nhà màng...

8. Đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng, máy móc, trang thiết bị

- Tập trung đầu tư hạ tầng sản xuất phù hợp với yêu cầu chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa; ưu tiên đầu tư các vùng sản xuất chuyên canh. Lồng ghép các nguồn vốn và huy động vốn ngoài ngân sách, tiếp tục thực hiện các dự án xây dựng cơ sở hạ tầng, giao thông, thủy lợi trên diện tích đất lúa chuyển đổi, tạo điều kiện thuận lợi cho sản xuất và tiêu thụ sản phẩm.

- Đẩy mạnh áp dụng cơ giới hóa đồng bộ và từng bước triển khai công nghệ tự động hóa từ sản xuất bảo quản chế biến vận chuyển và tiêu thụ sản phẩm trong quá trình thực hiện chuyển đổi cây trồng.

9. Xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích chuyển đổi cơ cấu cây trồng

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến sâu rộng đến mọi tầng lớp nhân dân và triển khai có hiệu quả các cơ chế, chính sách của các cấp về phát triển nông nghiệp, khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, hỗ trợ phát triển kinh tế hợp tác, hỗ trợ nông dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng.

- Căn cứ vào nguồn lực của huyện, của các xã, thị trấn, xây dựng cơ chế, bố trí ngân sách hỗ trợ cho các nội dung chủ yếu:

+ Thuê đơn vị tư vấn về quy hoạch sản xuất, lựa chọn giống cây trồng đưa vào sản xuất;

+ Xây dựng các mô hình thí điểm về cây ăn quả, cây hàng năm tập trung quy mô lớn; hỗ trợ cơ sở nghiên cứu, sản xuất giống cây trồng;

+ Hỗ trợ giống, kỹ thuật trồng và chăm sóc cây trồng cho các hộ cá thể, tổ hợp tác, hợp tác xã sản xuất thực hiện công tác chuyển đổi;

+ Đào tạo, tập huấn, tham quan và tổ chức triển khai thực hiện Phương án;

+ Hỗ trợ cho HTX, tổ hợp tác tìm kiếm thị trường bao tiêu sản phẩm;

+ Hỗ trợ công tác chỉ đạo của các xã, thị trấn.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Phòng Nông nghiệp và PTNT

- Chủ trì, phối hợp với các ban, ngành và các đơn vị xây dựng và triển khai thực hiện Phương án. Tham mưu cho UBND huyện phối hợp với các cơ quan nghiên cứu, UBND các xã thị trấn rà soát các vùng trồng, hướng dẫn, định hướng lựa chọn cơ cấu cây trồng phù hợp thực hiện chuyển đổi.

- Phối hợp với các phòng ban chuyên môn rà soát, đánh giá lại các cơ chế chính sách đang thực hiện trong lĩnh vực nông nghiệp, tham mưu cho UBND huyện ban hành cơ chế mới phục vụ thực hiện phương án chuyển đổi đất lúa giai đoạn 2021 - 2025.

- Hướng dẫn quy trình sản xuất an toàn, thủ tục cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện an toàn thực phẩm, chứng nhận VietGap đối với những giống cây trồng chủ lực, vùng sản xuất tập trung.

- Tổng hợp, đánh giá tình hình thực hiện hàng năm, báo cáo UBND huyện và cơ quan liên quan; đề xuất sửa đổi, bổ sung Phương án khi cần thiết.

2. Phòng Tài chính- Kế hoạch

- Tham mưu UBND huyện bố trí kinh phí từ nguồn ngân sách huyện để thực hiện các cơ chế, chính sách khuyến khích, hỗ trợ chuyển đổi đất lúa.

- Phối hợp với phòng Nông nghiệp và PTNT hướng dẫn sử dụng kinh phí hỗ trợ cho các đối tượng được hưởng theo quy định.

3. Trung tâm dịch vụ Nông nghiệp

- Chủ trì, phối hợp với các xã, thị trấn lựa chọn, xây dựng mô hình chuyển đổi đất lúa điển hình trong năm 2021 để làm cơ sở đánh giá, rút kinh nghiệm và triển khai nhân rộng

- Tăng cường năng lực ứng dụng, chuyển giao khoa học công nghệ và tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, chú trọng những cây trồng mới, cây trồng chủ lực của địa phương.

- Liên kết, phối hợp tổ chức thường xuyên các lớp tập huấn, chuyển giao công nghệ cho người sản xuất; xây dựng và nhân rộng các mô hình điển hình trong chuyển đổi đất lúa, trên cơ sở đó đề xuất mở rộng, phát triển những đối tượng cây trồng có tiềm năng về chất lượng, sản lượng và hiệu quả kinh tế.

4. Phòng kinh tế và Hạ tầng

- Tham mưu cho UBND huyện có cơ chế tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp chế biến nông, lâm, thủy sản xây dựng cơ sở trên địa bàn huyện.

- Phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức giới thiệu quảng bá sản phẩm các loại cây trồng chủ lực mang thương hiệu của địa phương; Đánh giá khả năng cạnh tranh của các mặt hàng nông sản chủ lực của huyện, chủ động tìm kiếm thị trường tiêu thụ nông sản trong và ngoài tỉnh; hỗ trợ các xã, thị trấn ký kết các hợp đồng liên kết sản xuất gắn với bao tiêu sản phẩm.

- Tham mưu cho UBND huyện ban hành cơ chế đầu tư xây dựng chợ đầu mối thu mua nông sản; Xây dựng mạng lưới kinh doanh nông sản giữa các vùng

sản xuất rau, củ, quả, thủy sản với hệ thống chợ trên địa bàn huyện, địa bàn tỉnh.

5. Phòng Tài nguyên và Môi trường

- Rà soát, kiểm soát chặt chẽ việc xây dựng và thực hiện kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa của các xã, thị trấn. Đối với chuyển đổi đất lúa chuyển sang trồng cây lâu năm như cây ăn quả, hoa cây cảnh phải được thực hiện theo vùng sản xuất.

- Chỉ đạo UBND các xã hướng dẫn cho người sản xuất thực hiện các thủ tục đăng ký biến động đất đai đối với hoạt động chuyển đổi đất lúa sang trồng cây lâu năm (cây ăn quả, hoa, cây cảnh).

- Hướng dẫn cá nhân, doanh nghiệp thực hiện các thủ tục thuê đất, tích tụ đất, chuyển mục đích sử dụng đất để tích tụ, tập trung đất đai, sản xuất các loại cây trồng có giá trị, hiệu quả kinh tế cao trên địa bàn huyện theo Phương án.

6. Phòng Văn Hóa-Thông tin, Trung tâm văn hoá, Thông tin, Thể thao và Du lịch

Thường xuyên cung cấp thông tin, tuyên truyền về các cơ chế, chính sách, tình hình và kết quả thực hiện Phương án. Biểu dương cá nhân, Doanh nghiệp, đơn vị điển hình trong thực hiện công tác chuyển đổi đất lúa có hiệu quả.

7. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Xây dựng phương án chuyển đổi đất lúa chi tiết, cụ thể đến từng thôn, từng xóm đồng, trực tiếp triển khai thực hiện kế hoạch chuyển đổi cây trồng theo đúng chỉ tiêu, kế hoạch UBND huyện giao; thành lập Ban Chỉ đạo chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa do đồng chí Bí thư Đảng uỷ xã làm Trưởng ban, đồng chí Chủ tịch UBND xã làm phó ban, thành viên là các đồng chí lãnh đạo xã, Công chức UBND xã, Mặt trận tổ quốc và các tổ chức đoàn thể, trưởng các thôn, Giám đốc HTX dịch vụ Nông nghiệp; phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên ban chỉ đạo trong tổ chức thực hiện Phương án.

- Tăng cường công tác tuyên truyền, vận động, phổ biến cho cán bộ, đảng viên và nhân dân biết về chủ trương chuyển đổi cây trồng trên đất lúa, công khai kế hoạch chuyển đổi cơ cấu cây trồng cho nhân dân biết, bàn bạc và thực hiện; hướng dẫn các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình đăng ký chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất trồng lúa theo đúng quy định của pháp luật.

- Hỗ trợ người sản xuất thực hiện dồn điền đổi thửa, thủ tục thuê đất, mượn đất để hình thành vùng sản xuất tập trung.

- Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý hoạt động của Hợp tác xã dịch vụ Nông nghiệp trong thực hiện Phương án chuyển đổi đất lúa, hỗ trợ thành lập các Hợp tác xã, Tổ hợp tác mới và hỗ trợ các Hợp tác xã, tổ hợp tác liên kết các hộ gia đình tổ chức sản xuất tập trung thành vùng chuyên canh cây trồng sau chuyển đổi và liên kết với các doanh nghiệp bao tiêu sản phẩm;

- Vận dụng linh hoạt cơ chế chính sách của huyện, đồng thời cân đối ngân sách địa phương xây dựng cơ chế hỗ trợ để khuyến khích người sản xuất chuyển đổi cây trồng, tích tụ tập trung đất đai để sản xuất quy mô lớn.

- Kiểm tra, giám sát công tác chuyển đổi đất lúa theo đúng yêu cầu nguyên tắc đề ra trong Phương án; Thường xuyên báo cáo kết quả triển khai, thực hiện về UBND huyện.

Đề nghị Ban Thường vụ Huyện ủy ban hành Nghị quyết, Chỉ thị tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo trong công tác chuyển đổi cơ cấu cây trồng trên đất lúa, phân công các đồng chí Thường vụ trực tiếp chỉ đạo các cụm, xã để công tác chuyển đổi cây trồng đạt kế hoạch và đem lại hiệu quả cao.

Đề nghị các cấp ủy Đảng, chính quyền, các ngành đoàn thể từ huyện đến xã tích cực phổ biến, tuyên truyền động viên nhân dân và triển khai thực hiện tốt các nội dung của Phương án này./.

Nơi nhận:

- TVHU, TT HĐND huyện (báo cáo);
- Chủ tịch, các PCT UBND huyện;
- CT UBND các xã, thị trấn (thực hiện);
- TT cơ quan, đơn vị liên quan (thực hiện);
- Lưu: VT, NN.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Phú Quốc